

PAUKUISTA PEUKKUIHIN

Järjestelmä yhdistysten vapaaehtoistoiminnan sosiaalisen hyödyn mittaamiseen

Osaavaa
kansalaistoimintaa

OK-opintokeskus

OK-opintokeskus ja Suomen Parkinson-liitto ry

2012-2013

PAUKUISTA PEUKKUIHIN -MALLI

Paukuista peukkuihin on malli, jonka avulla yhdistys voi mitata ja tehdä näkyväksi toiminnastaan koituvaa sosiaalista hyötyä. Mallissa yhdistys arvioi käytössään olevat resurssit ennen toimintakauden alkua (paukut), suunnittelee toimintaansa käytössä olevien resurssien perusteella, ja seuraa ja arvioi toiminnasta koituvia hyötyjä (peukut) yksinkertaisilla menetelmillä.

Tämä malli on sovellettavissa mihin tahansa yhdistystoimintaan.

Paukut ovat mitattaviksi yksiköiksi muunnettuja resursseja.

Peukut ovat mitattaviksi yksiköiksi muunnettuja hyötyjä.

Paukkujen ja peukkujen yhteismitallisuus ei ole näin yksinkertaistetussa mallissa täydellinen. Molemmille on annettu laskennalliseksi arvoksi 10, jolloin yksi vapaaehtoistyönä tehty tunti saa arvokseen yhden paukun ja 10 euroa yhden paukun. Käytännössä sosiaaliselle hyödyille on vaikeaa antaa täsmällistä hyötyarvoa, koska sitä ei voi aina mitata täsmällisesti. Samoin Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin tekemän tutkimuksen mukaan vapaaehtoistyötunnin arvo on noin 12,4 euroa. Näinpä peukkujen ja paukkujen välinen suhde on viitteellinen. Tässä mallissa ei mitata euromääräistä tuottavuutta, vaan paukkujen ja peukkujen välistä suhdetta.

Suomen Parkinson-liiton jäsenyhdistyksiä pyydettiin keväällä 2012 kuvailemaan, millaisia hyötyjä toiminnasta on. Vastausten perusteella hyödyt jaettiin kolmeen luokkaan, joihin yhdistyksen vapaaehtoistoiminnan tuottaman hyödyn mittaaminen perustuu:

1. **Hyvinvointihyödyt:** koettu terveys, mielenterveys, toimintakyky; hyvä mieli
Toiminnot, jotka tätä tuottavat: vertaistuki, kerhotoiminta, liikunta, virkistys, vertaisopintoryhmät.
2. **Toiminnalliset tai yhteisölliset hyödyt:** yhteishengen kokemus, jäsenyytyväisyys, jäsenpysyvyys, sisäisen viestinnän onnistuminen, osallistumisen laajuus
Toiminnot, jotka tätä tuottavat: yleinen yhdistystoiminta, varainhankinta, sisäinen tiedotus,
3. **Vaikuttamishyödyt:** Tiedon saanti, edunvalvonta, verkostoituminen, asenteisiin vaikuttaminen
Toiminnot, jotka tätä tuottavat: ulkoinen viestintä, kampanjointi (esim. messuilla), kokemuskouluttajien tai muiden kouluissa tai muualla vierailevien vapaaehtoisten työ, vaikuttaminen sekä yhteistoiminta muiden yhdistysten ja liiton kanssa

Toiminta itsessään ei ole tärkeintä, vaan se, mitä toiminnasta koituu. Sen takia tässä mallissa emme mittaa juurikaan toimintoja itsessään, vaan sitä, millaisen joukon ihmisiä ne tavoittavat ja miten he kokevat ne. Mallin tarkoituksena on myös saada yhdistys säännöllisesti seuraamaan ja arvioimaan toimintaansa helppoilla menetelmillä, joita jokainen vapaaehtoinen pystyy käyttämään.

Mallista ei kuitenkaan ole poistettu täysin toimintojen mittaamista, koska maailmalla käytössä olevissa malleissa tämänkaltaisia tuotoksia mitataan osana hyötyä: ne itsessään voivat esimerkiksi lisätä yhdistyksen näkyvyyttä.

Malli on suunniteltu niin, että tulokset suhteutetaan resursseihin, jolloin pieni yhdistys voi päästä samalle tasolle kuin suuri yhdistys, jolla on enemmän resursseja käytössään.

Hyödyn mittaaminen auttaa tekemään vapaaehtoisten toimintaa näkyväksi, ja sitä voi käyttää hyväksi myös uusien vapaaehtoisten rekrytoimisessa.

Tarpeen ja resurssien huomioiminen toiminnan suunnittelussa

Yhdistys on olemassa jonkin tarpeen täyttämistä varten. Käytännössä toimiessaan yhdistyksen toiminnalle tulee monenlaisia tarpeita: on tarve lisätä jäsenten hyvinvointia, vaikuttaa esim. kunnan päätöksentekijöihin jne. Harva yhdistys pystyy vastaamaan kaikkiin sille esitettyihin tarpeisiin, koska sillä on rajalliset resurssit (ihmiset ja raha). Olemassa olevia resursseja voidaan kuitenkin hyödyntää niin, että niillä saadaan hyvää aikaiseksi.

Toimintasuunnitelman laatimisessa kannattaa pohtia olemassa olevia tarpeita, toiveita ja unelmia ensin, ja sitten siirtyä realismiin: mitä kaikkea voimme vuoden aikana toteuttaa, ja mitä hyötyä toteuttamastamme toiminnasta voi olla? Yhdistystoiminnan hyödyt useinkin ylittävät niihin laitettut resurssit!

Tätä mallia voidaan hyödyntää myös toiminnan yksittäisten osa-alueiden onnistuneisuuden tarkastelussa, josta sitten voidaan edetä kehittämiskohteiden valintaan.

Seuraavaksi esitellään mallin käyttäminen käytännössä.

PAUKUT

Paukulla kutsutaan tässä mallissa yhdistyksen käytössä olevia resursseja (aika, raha, muut) yksikköihin jaettuina. Ne lasketaan seuraavasti:

1. Raha

Otetaan yhdistyksen budjetin menopuolen loppusumma ja jaetaan 10:llä, jolloin $10\text{€} = 1$ paukku (loppusumma $10\ 200\text{€} = 1002$ paukkua)

2. Vapaaehtoisten työ

Vuoden alussa arvioidaan, paljonko tunteina vapaaehtoistyötä tarvitaan tunteina. Lukua voi tarkistaa vuoden aikana. 1 tunti vapaaehtoistyötä = 1 paukku. Vapaaehtoistuntia on siis tässä mallissa n. 10 euron arvoinen, mutta luku ei ole aivan tarkka.

Vapaaehtoistyöksi lasketaan tässä kaikki vastuulliset tehtävät ja niiden toteuttamiseksi käytetty ajallinen resurssi. Esim. vertaistukiryhmän vetäminen 10x 2 tuntia= 20 tuntia, suunnittelu yhteensä 5 tuntia, materiaalihankinnat 3 tuntia, toiminnan raportointi 2 tuntia = YHTEENSÄ 30 tuntia = 30 paukkua.

Vain ryhmän vetäjien tunnit lasketaan, osallistujien ei, ellei heillä ole esim. retken vetovastuuta.

3. Muut resurssit

Arvioidaan määrä vuoden alussa ja tarkistetaan vuoden aikana. Resurssille annetaan arvioitu rahallinen arvo, jolloin 10€= 1 paukku.

Muita resursseja ovat esim. ulkopuolinen apu, ilmaiset tilat, arpajaislahjoitukset jne.

Esim: Saadaan yhdistyksen pikkujouluja varten käyttää yrityksen N takkahuonetta. Vuokra olisi normaalisti 150€/ilta = 15 paukkua

Tämän jälkeen paukut lasketaan yhteen ja saadaan niiden loppusumma. Tämä on resurssi, jonka mukaisesti yhdistys suunnittelee toimintaansa. Kuinka paljon tällaisella resurssimäärällä voidaan saada aikaan?

Yhdistys voi valita haluamansa tason, jolle se pyrkii. Aikaansaattujen peukkujen määrän tulisi ylittää toimintaan käytettyjen resurssiyksiköiden eli paukkujen määrä, että hyötyä voidaan osoittaa. Yhdistys voi myös tarkastella toimintansa osa-alueita tämän mallin avulla: jos esimerkiksi tiedottamiseen satsataan paljon resursseja, mutta sillä ei saada tuloksia, yhdistyksen kannattaa miettiä viestinnän menetelmien muuttamista tai kehittämistä.

Hyvä taso: Peukkujen määrä on 1-2 x paukkujen määrä (esim. 1200 paukkua, joista saatu aikaan 1478 peukkua)

Erinomainen taso: Peukkujen määrä on enemmän kuin 2x paukkujen määrä (esim. 1200 paukkua, joista saadaan 2843 peukkua)

TOIMINTA

Yhdistyksen toimintaa tehdään sosiaalisen hyödyn saavuttamiseksi. Hyvin harva toiminto, kuten esimerkiksi jäsentilaisuus tai hallituksen kokous, itsessään kerää tässä mallissa peukkuja.

Toimintaa varten yhdistys tekee perinteiseen tapaan toimintasuunnitelman. Suunnitelman tueksi tulisi miettiä käytössä olevia resursseja ja niistä saatavaa hyötyä. Lisäksi, että hyötyä pystytään mittaamaan, yhdistyksen tulee toimintojen kohdalla miettiä, kuka siitä hyötyy, ja oppia kysymään hyödyistä juuri heiltä. Esimerkiksi liikuntaryhmän toiminnasta hyötyvät ryhmän jäsenet, mutta onko ryhmällä toimintaa, jota se suuntaa myös heidän perheelleen tai ulkopuolisille? Jos on, niin hyödyistä tulisi kysyä myös heiltä. Aina, kun toiminnan arvioimiseksi tehdään jotain (kysytään osallistujilta palautetta jne.), on helppoa myös osoittaa toiminnan olevan hyödyllistä.

PEUKUT

Se, miten erilaisista toiminnoista saadaan hyötyä, on tässä esitelty ryhmittäin.

1. Hyvinvointihyödyt

Yhdistyksen toiminta tuottaa koettua fyysisen ja mielenterveyden kohenemista ja toimintakyvyn paranemista. Sitä lisääviä toimintoja ovat esimerkiksi vertaisopintoryhmät, vertaistukiryhmät tai -kerhot, liikuntaryhmät ja virkistystoiminta (tapahtumat) retket ja kulttuuri.

Hyöty saadaan selville kysymällä osallistujilta **kokemukset** yksittäisten tapahtumien jälkeen, ryhmiltä kevät- ja syyskauden lopussa. Jokaisen vastaukset lasketaan mukaan. **Mitä enemmän ihmisiä on mukana, sitä enemmän hyötyä ilmaisevia "peukkuja" on mahdollisuus kerätä.** Jos ryhmän tai tilaisuuden vetäjä on itse vapaaehtoinen, hän saa myös antaa palautteen.

Kysymyksiä tehdään ryhmissä aina viisi, ja palaute annetaan niin, että jokainen näyttää vastauksensa niihin peukalon asennolla:

peukalo ylöspäin (samaa mieltä tai positiivinen vastaus) =2 peukku

peukalo sivulle = 1 peukalo (ei samaa eikä eri mieltä)

peukalo alaspäin = 0 peukku (eri mieltä tai negatiivinen vastaus).

Kysymykset ovat aina seuraavat:

1. **Kannattiko olla mukana? (Lasketaan yhteen peukkujen pisteet)**
2. **Tuliko toiminnasta hyvä mieli?**
3. **Tunnetko voivasi paremmin?**
4. **Opitko uutta?**
5. **Vapaavalintainen kysymys ryhmän tyyppin mukaan (esim. liikuntaryhmässä: Onko kuntosi tai toimintakykysi parantunut?)**

Esimerkki: Liikuntaryhmän viimeisellä kokoontumiskerralla toukokuussa paikalla on kahdeksan henkilöä ohjaaja mukaan lukien. Kaikki kahdeksan nostivat peukun ylös ensimmäisen

kysymyksen kohdalla = 16 peukku. Toisen kysymyksen kohdalla yksi näytti peukku sivulle, muut ylös = 15 peukku. Kolmannen kysymyksen kohdalla kaksi osoitti paukkua sivulle, muut ylös = 14 peukku, neljännen kohdalla yksi näytti peukku alas, kolme sivulle ja neljä ylös= 11 peukku, ja viimeisen kohdalla yksi osoitti alaspäin, kaksi sivulle ja muut ylöspäin = 12 peukku. Yhteensä tämä ryhmä on kevään aikana tuottanut sosiaalista hyötyä 68 peukun verran.

HUOM! Riippuen ryhmästä voi olla vaikeaa kerätä palautetta peukku näyttämällä. vaihtoehtoisia tapoja kerätä palautetta voisivat olla esimerkiksi eriväriset napit tai puuhelmet, joita käydään muilta salaa laittamassa oikeisiin kuppeihin sen mukaan, mitä toiminnan tuloksista on ajatellut, tai antamalla palaute anonyymisti kirjallisena.

Peukkujen lisäksi ryhmien olisi hyvä **kirjoittaa kokemuksistaan 1-3 lauseen mittainen kuvaileva teksti arvioinnin liitteeksi**. Yhdistys voi myöhemmin käyttää näitä esim. toimintansa markkinoinnissa. Esim. "Olemme tänä vuonna jakaneet vinkkejä esteettömistä palveluista ja kokeilleet niitä. Nyt meistä tuntuu, että ympäristömme on laajentunut ja voimme nauttia erilaisista palveluista, mistä meille on tullut hyvä mieli." Tämä tuo vapaaehtoisten äänen paremmin kuuluviin ja tekee ryhmästä yksilöllisen. Jäsenten kokemuksia olisi muutenkin hyvä kirjata tarinamuodossa. Niitä voi tehdä myös yksilöllisesti.

Matkat, juhlat ja muut virkistystapahtumat arvioidaan neljän kysymyksen avulla:

1. **Kannattiko olla mukana? (Lasketaan yhteen peukkujen pisteet)**
2. **Tuliko toiminnasta hyvä mieli?**
3. **Tunnetko voivasi paremmin?**
4. **Tunnetko olosi virkistyneeksi?**

Näistä lasketaan samalla tavalla jokaisen vastaajan peukut.

2. Yhteisölliset hyödyt

Tässä kohtaa mitataan yleisiä yhdistystoiminnan hyötyjä. Niitä saadaan seuraavilla tavoilla: jäsenmäärän kehitys, osallistujamäärän seuranta, sisäisen viestinnän toimivuus sekä yhdistyksen hallituksen vuoden lopussa tuottama itsearviointi yhdistyksen toiminnasta.

Jäsenmäärä on sinällään melko hyvä mittari yhdistyksen tuottamasta hyödystä, että siihen liitytään ja siinä pysytään, jos ihmiset kokevat saavansa siitä hyötyä. Samalla yhdistyksen tuottama tieto leviää laajemmalle. Jäsenmäärän kehitys lasketaan tässä mallissa suhteessa yhdistyksen jäsenmäärään vuoden alussa, niin että pieni yhdistys voi periaatteessa saada saman verran pisteitä kuin suurikin. Vertailu tehdään siis vuoden lopussa.

Jäsenmäärä on vuoden lopussa:

alhaisempi kuin edellisenä vuonna = 0 peukku

kasvua on 0-10 % (esim. 350 -> 362 jäsentä) = 50 peukku

kasvua on 10-25 % (esim. 350 -> 396 jäsentä) = 125 peukku

kasvua on yli 25 % (esim. 350 -> 449 jäsentä) = 250 peukku

Jäsenten ja heidän läheistensä sekä myös ulkopuolisten aktivoiminen tapahtumiin on yhdistykselle usein haastavaa. Sitä kautta yhdistys kuitenkin levittää yhteisöllisyyttä. Tätä mitataan niin, että vuoden aikana kaikista tapahtumista (myös jatkuvat toimintaryhmät, hallituksen kokoukset ja vuosikokoukset) lasketaan osallistujamäärät, lasketaan vuoden lopussa yhteen. Tästä todennäköisesti kertyy suuri henkilömäärä. Tulokseksi saatu yhteinen osallistujamäärä suhteutetaan jäsenmäärään vuoden lopussa seuraavasti:

alhaisempi kuin jäsenmäärä = 0 peukku

1-2x jäsenmäärä (esim. 350 jäsentä, 562 käyntikertaa) = 75 peukku

2-3 x jäsenmäärä (esim. 350 jäsentä, 879 käyntikertaa) = 150 peukku

3-4 x jäsenmäärä (esim. 350 jäsentä, 1301 käyntikertaa) = 300 peukku

yli 4 x jäsenmäärä (esim. 350 jäsentä, 1652 käyntikertaa) = 500 peukku

Sisäisen viestinnän onnistumista on vaikeaa mitata. Tästä syystä täytyy mitata myös toimintoja. Periaatteessa kuitenkin, kun jäsenet saavat tietoa yhdistyksestä, he ovat halukkaampia myös itse pitämään siihen yhteyttä. Vaikutuksia voi siis tiettyyn vähäiseen rajaan asti mitata yhteydenottojen avulla.

Jokainen jäsentiedote = 10 peukku

Jäseniltä tulleet yhteydenotot (ei tapahtumiin ilmoittautumiset) = 10 peukku/yhteydenotto

Tyytyväisyyttä toimintaan voi mitata kahdella tavalla: hallituksen itsearviointina tai jäsenkyselynä tai molempina. Alla on työkalu, jonka 15 kysymyksen avulla hallitus voi vuoden lopussa arvioida ja mitata toimintaa. Jäseniltä kysyttäessä kysely kannattaa pitää lyhyenä, n. 10 kysymystä. Samalla sekä hallitusta että mahdollisia muita vastaajia voi pyytää kertomaan perusteluita tai toiveita myös avoimien vastausten muodossa. Itsearvioinnin vastaukset tulisi aina pystyä perustelemaan, ja sen tuloksista tulisi käydä yhteinen keskustelu esimerkiksi vuosikokouksessa jäsenten kanssa. Itsearvioinnin lisäksi voidaan sopia, että arvioidaan toimintasuunnitelmassa nimettyjä toiminnan painopisteitä (esim. vertaistoiminta ja sähköinen viestintä), joiden toteutumiselle ja kehittämisen onnistumiselle kukin voi antaa pisteitä 0-5. Painopisteitä voi olla arvioitavana maksimissaan kolme.

Pisteet annetaan molemmissa kysymystyypeissä välillä 0-2, jotka yhteenlaskettuna merkitään suoraan peukuiksi.

Itsearviointikysymykset hallitukselle (0 = ei, 1= osittain, 2= kyllä)

1. Yhdistys on toiminut tänä vuonna aktiivisesti.
2. Toiminnan laatu on vastannut odotuksiani.
3. Olemme seuranneet ja arvioineet toiminnan laatua riittävästi.
4. Hallituksen työnjako on toiminut hyvin.
5. Yhdistyksen jäsenet osallistuvat päätöksentekoon runsaasti.
6. Yhdistyksen ilmapiiri on hyvä.
7. Jäsenet kokevat saavansa toiminnasta iloa ja hyötyä.
8. Yhdistyksen sisäinen viestintä on toiminut hyvin.
9. Yhdistyksen ulkoinen tiedotus on toiminut hyvin.
10. Olemme kouluttaneet tai perehdyttäneet vapaaehtoiset tehtäviinsä.
11. Vapaaehtoiset ovat sitoutuneita tehtäväänsä.
12. Taloustilanteemme on vakaa.
13. Olemme onnistuneet varainhankinnassa.
14. Olemme tehneet tarpeeksi yhteistyötä liiton, muiden alueellamme toimivien yhdistysten ja muiden kumppanien (esim. kunta) kanssa.
15. Olemme vaikuttaneet aktiivisesti toimintaympäristöömme.
+ painopisteiden arviointi (max 5 asiaa)

Oletetaan, että hallituksessa on kahdeksan jäsentä, joista kuusi vastaa kyselyyn. Koska yksittäisen jäsenen korkein antama pistemäärä on 30, ja jos kehitettäviä asioita on ollut 2, niistä voi saada yht. 10 lisäpistettä/vastaja. Yhteensä kuuden hallituksen jäsenen itsearviointi voi siis tuottaa 200 peukua.

Jäsenkyselystä on 10 kysymyksellä mahdollista saada yhteensä 20 peukua/vastaja. Jos 20 jäsentä vastaa, tarjolla on yhteensä jopa 400 peukua. On sinällään jo hyvä tulos, jos 20 vastaajaakin vastaa tällaiseen kyselyyn: se osoittaa, että yhdistyksen toiminnalla on merkitystä. Tämän takia tässä mallissa ei lasketa vastausten keskiarvoja.

Jäsenkysely voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavin kysymyksin:

1. Yhdistyksen toiminta on mielestäni vireää ja monipuolista.
2. Toiminnan laatu on vastannut odotuksiani.
3. Yhdistyksessä on hyvä ilmapiiri.
4. Yhdistys pitää minuun tarpeeksi yhteyttä.
5. Minun on helppoa pitää yhteyttä yhdistykseen.
6. Yhdistys näkyy paikkakunnallamme tarpeeksi.
7. Yhdistys saavuttaa mielestäni tavoitteensa.
8. Jäsenistön toiveita kuullaan toiminnan kehittämisessä.
9. Yhdistyksen toiminta tuottaa minulle iloa ja hyötyä.
10. Yhdistykseen kannattaa kuulua.

Tämän lisäksi kyselyssä kannattaa avokysymysten avulla pyytää esimerkiksi kokemuksia toiminnasta ja kehittämisideoita.

Lisäksi jos yhdistyksellä on vain sisäiseen käyttöön tarkoitettu facebook-sivu tai keskustelupalsta, sen hyödyt mitataan tässä. Ohjeet löytyvät vaikuttamishyödyt-kohdasta.

3. Vaikuttamishyödyt

Vaikuttamishyötyjä ovat ulkoisen viestinnän onnistuminen, kokemuskouluttajat, vaikuttamistyö, kampanjointi esim. messuilla sekä yhteistyö Suomen Parkinson-liiton ja muiden toimijoiden kanssa.

Ulkoisen viestinnän onnistumista on usein vaikeaa mitata. Voidaan kuitenkin katsoa, että jotkut toiminnot tuottavat sinällään hyötyä, ja jos niistä saadaan jokin selkeä tulos, siitä voi laskea enemmänkin pisteitä. Arvioitavat toiminnot ovat yhdistyksen kotisivut, facebook-sivut tms. sekä medianäkyvyys. Jos facebook-sivut ovat avoimet vain jäsenille, ne ovat silloin sisäistä viestintää, ja toimivat yhteisöllisen hyödyn rakentajana, jolloin ne tulisi arvioida siellä. On tiedossa, että jos sivuja päivitetään, niitä myös seurataan enemmän, joten päivittäminen on tässä nostettu peukkujen arvoiseksi. Peukkuja voi saada seuraavasti:

KOTISIVUT

Yhdistyksellä on kotisivu = 10 peukkuja; yhdistyksellä on kotisivu ja se on päivittänyt niitä vuoden aikana enemmän kuin 12 kertaa (eli 1xkk) = 25 peukkuja; yhdistyksellä on kotisivu ja sen päivittänyt niitä vuoden aikana vähintään 25 kertaa = 40 peukkuja
Jokainen kotisivun kautta tullut yhteydenotto = 10 peukkuja

FACEBOOK- tms. SIVU:

Yhdistyksellä on Facebook-sivu = 10 peukkuja; yhdistyksellä on sivu ja se on päivittänyt niitä vuoden aikana enemmän kuin 12 kertaa (eli 1xkk) = 25 peukkuja; yhdistyksellä on sivu ja sen päivittänyt niitä vuoden aikana vähintään 25 kertaa = 40 peukkuja
Yhdistysten jäsenten tai ulkopuolisten sivuilla käynnistämät keskustelut (ei kommentit yhdistyksen päivityksiin) = 10 peukkuja/keskustelu

MEDIANÄKYVYYS

Jokainen kirjoitettu lehdistötiedote = 5 peukkuja
Yhdistys mainittu paikallislehdessä, -radiossa tms. = 50 peukkuja/kerta

Kokemuskouluttajien työtä voi mitata sekä käyntikerroilla että kuulijoiden kokeman hyödyn kannalta. Hyötyä mitataan niin, että kuulijoilta kysytään lopuksi, oliko esityksestä heille hyötyä, ja käden nostaneiden määrä lasketaan ylös.

Käyntikerta esim. oppilaitoksessa = 10 peukkuja
kysymykseen "oliko tästä hyötyä sinulle?" myöntävästi vastanneet = 2 peukkuja/käsi

Esim. Kokemuskouluttaja käy oppilaitoksessa vuoden aikana kaksi kertaa (yht. 20 peukku).
Ensimmäisellä kerralla kaikki 22 kuulijaa kertovat hyötyneensä, ja toisella kerralla 17/19 kuulijaa kertoo hyötyneensä = yhteensä 98 peukku.

Vaikuttamistyön onnistumisen mittaaminen on erittäin haastavaa, joten jo tietyistä toiminnoista on syytä laskea peukkuja.

Yhdistys toteuttaa kuntalaisaloitteen = 100 peukku
Yhdistys kerää nimiä vetoamukseen = 25 peukku
Yhdistys tapaa paikallisia päättäjiä = 30 peukku/tapaaminen

Kampanjointi messuilla tai muissa tapahtumissa on hyödyllistä silloin, jos siitä on hyötyä yleisölle. Tämän mittaamiseksi toimitaan samoin kuin kokemuskouluttajien kanssa: jokaiselta yhdistyksen pöydän luona vierailleelta kysytään lopuksi, oliko tästä hyötyä, ja lukumäärä kirjataan tukkimiehen kirjanpidolla. Tästä toiminnasta jokainen hyötynyt henkilö tuottaa yhden peukun. Näin yhdistys samalla arvioi toimintaansa.

Jokaisesta osallistumisesta messuille tms.. tapahtumiin voi saada lisäksi vähän peukkuja (10/kerta), koska usein pelkkä yhdistyksen näkeminen saattaa herättää osallistujissa ajatuksia.

Esim. Kaupunginosatapahtumassa yhdistys tavoitti 24 ihmistä, joista 22:lta muistettiin kysyä, oliko heidän saamastaan tiedosta hyötyä. Heistä kaikki sanoivat kyllä = 22 peukku + 10 peukku = yhteensä 32 peukku.

Yhteistoiminnan toteutumista liiton ja muiden toimijoiden kanssa on vaikeaa mitata, mutta toiminnoista voi saada peukkuja seuraavasti, koska tiedostetaan, että verkostoituminen parantaa yhdistyskentän kykyä vaikuttaa.

Yhdistys osallistuu liittonsa vuosikokoukseen = 10 peukku/osallistuja
Yhdistys tekee jäsenaloitteen liittonsa vuosikokoukseen = 25 peukku
Yhdistys ottaa yhteyttä liittonsa hallitukseen = 5 peukku/kerta
Yhdistyksen jäsen osallistuu liittonsa koulutukseen = 10 peukku/osallistuja
Yhdistys ottaa yhteyttä toiseen yhdistykseen, kuntaan tms. = 5 peukku/kerta
Yhdistys toteuttaa tapahtuman toisen toimijan kanssa = 20 peukku/kerta (tätä varten kannattaa myös laskea omat osallistujat)

ESIMERKKIYHDISTYS

Tässä esitetään, miten yhdistys käytännössä laskee toimintansa resurssit ja hyödyt.

Esimerkkiyhdistyksen resurssit ovat seuraavat:

PAUKUT

Budjetin loppusumma 9800 euroa = 980 paukkua

Vuoden alussa arvioitu vapaaehtoistyön tarve 280 tuntia; toteutui 284 = 284 paukkua

Paikallinen kauppias lahjoitti glögi- ja puuroainekset pikkujouluihin 32€ = 3 paukkua.

Yhteensä resursseja käytössä 1267 paukkua

PEUKUT

- Jäseniä vuoden alussa 325, vuoden lopussa 340 = 50 peukku
- Käyntikertoja 1025 = 300 peukku
- Hallituksen itsearviointista yhteensä 220 peukku
- 2 vertaistukiryhmää, joista yhteensä (arviointi tehty 2x vuoden aikana/ryhmä) 386 peukku
- 2 liikuntaryhmää, josta yhteensä vuoden aikana 302 peukku
- Syksyllä taidekerho, joka tuotti 66 peukku
- 1 teatteriretki, josta yhteensä 243 peukku
- Pikkujoulut, joista 254 peukku
- Yhdistys lähetti jäsenille 3 uutiskirjettä vuoden aikana = 30 peukku
- 5 jäsentä otti yhteyttä vuoden aikana hallitukseen = 50 peukku
- Kotisivut, joita päivitettiin 14 kertaa, 3 yhteydenottoa = yht. 55 peukku
- Yhdistys tiedotti tempauksesta paikallislehdelle, joka teki jutun = yht. 55 peukku
- Yhdistys kutsui 3 muuta yhdistystä tapaamiseen = 15 peukku
- Yhdistys järjesti muiden yhdistysten kanssa vuosittaisen tempauksen = 20 peukku
- Yhdistyksen oman pöydän luona 32 kävijää kertoi, että käynnistä oli ollut hyötyä = $32+10=42$ peukku
- Yhdistyksen puheenjohtaja ja sihteeri osallistuivat liittonsa vuosikokoukseen = 20 peukku
- Kaksi yhdistyksen jäsentä osallistui liittonsa koulutuksiin = 20 peukku
- Yhdistyksellä on kaksi kokemuskouluttajaa, joista kumpikin teki yhden vierailun.
Ensimmäinen kohtasi 12 henkeä, joiden kaikkien mielestä tilaisuus oli hyödyllinen, ja toinen 20 henkeä, joista 19 piti tilaisuutta hyödyllisenä. Yht. 82 peukku

Yhteensä: 2210 peukku

Yhdistys pääsi siis Hyvälle tasolle ja hyvin lähelle Erinomaista tasoa. Mitä yhdistys voisi vielä tehdä lisätäkseen toimintansa hyötyä tai tietoa toiminnan hyödyistä?